

Világosság

A ROMÁNIAI MAGYAR NÉPI SZÖVETSÉG NAPILAPJA

KOLOZSVÁR, 1949 május 14, szombat.

VI. ÉVFOLYAM, 109. SZÁM.

Észszerű átszervezés

A szocializmus a tömegek erejével épül. A dolgozók lendületére van szükség. Az Állami Terv megvalósítása is a tömegek építő erejével történik. De csak a szervezett dolgozók erejével valósulhat meg.

A Magyar Népi Szövetség IV. országos kongresszusa a Román Munkáspárt termékenyítő irányítása alatt ebben a szellemben hozta határozatait. A cél: mozgósítani a magyar dolgozók tömegét az ország többi dolgozóinak nagy harcú táborába, az imperializmus ellen, a szocializmust építő dolgozókkal egy sorba. Ezt a célt szolgálta a Magyar Népi Szövetség egyik legnépesebb szervezetének, a kolozsvári városi szervezetnek több önálló új szervezeti egységgé való átalakulása is.

A közel tízezer tagot számláló városi szervezet korábbi aktivistája miatt nem tudta maradéktalanul megvalósítani a IV. országos kongresszusnak célkitűzéseit, nem mozgósította a tömegeket. A városi szervezet jelentése igazolja ezt a tényt. A kerületek egy-egy taggyűlésére még az aktivisták sem jöttek el. A legutóbbi hónapban a városi szervezet nyolc kerületének taggyűlésén összesen 844 tag vett részt, míg a városi szervezet aktivistáinak összlétszáma 958 volt. A tömegek mozgósításának nehézségét a kolozsvári városi szervezet részéről igazolja az is, hogy ennek szakbizottsági és kollektívájuk nem tudott eredményes munkát kifejteni. Nagy hiányossága volt a vezetőség tagjainak, de főképp a széles tömegek politikai és kulturális ismereteinek alacsony színvonala. Elmaradt az új, értékes kérdések kiemelése és munkábaállítása is.

Az intézőbizottság a IV. országos kongresszusnak határozata, valamint az új szervezeti szabályzat nyújtotta lehetőség alapján döntött. Átszervezi a városi szervezetet. Bebizonyosodott, hogy a kisebb szervezeti egységek jobban át tudják fogni saját kérdéseiket. El tudják mélyíteni azokat. Szervesebb lesz a kapcsolat a tömegekkel. Ez a példa állt a kolozsvári városi szervezet átszervezésekor a vezetőség előtt. Olyan vezető kérdéseket kell állítani az élre, akik minden ingadozás, előítélet és köztudás nélkül viláshoz a munkát. Feladatuk képviselni a szervezeti életet a legkisebb egységtől a legmagasabb fokig kollektív munkáig. Munkát adni és azt számbavenni. Ez elengedhetetlen feltétele a jól működő szervezeti életnek.

A kolozsvári szervezet átszervezésekor Kacsó Sándor országos elnök rámutatott arra — mint leglényegesebbre —, hogy az utafelelősök hálózatát ki kell szélesíteni, fel kell építeni. Nem kis feladat ez, de meg kell valósítani. Gondoskodni kell az utafelelősök politikai neveléséről is, amely a múltban hiányos volt. Az utafelelősöknek agitátoroknak kell lenniük. Meg kell, hogy győzzék a dolgozó tömegeket a szervezeti élet fontosságáról. Arról, hogy ebben az országban minden a dolgozók érdekében történik. Az is, hogy komoly szervezeti életet éljenek.

A fegyverkezési program katasztrófális méretű, elkerülhetetlen gazdasági csődbe sodorja az Egyesült Államokat

— állapította meg az Amerikai Kommunista Párt Országos Bizottságának plenáris ülése

NEWYORK. — (Rador.) Az Amerikai Kommunista Párt Országos Bizottsága plenáris ülést tartott. Megvizsgálták a nemzetközi helyzetet és a belpolitikai kérdéseket, végül határozatot hoztak, melyben kimondták, hogy fokozzák a harcot a bé-

keért, a polgárjogokért és a gazdasági helyzet megjavításáért. A nemzetközi helyzet tekintetében megállapították, hogy a háborus veszély sulyosabbá vált, ami az Északatlanti-paktum megkötésének a kö-

vetkezménye. Ez új szakaszt jelent a békéért folytatott harcban, ami lehetővé teszi, hogy tekintet nélkül a politikai meggyőződésre, minél szélesebb néptömegeket kapcsoljanak be a békemozgalomba.

A Daily Worker, az Országos Bizottság megállapításaival leszögezi, hogy a helyzet alapos elemzésével az Országos Bizottság megjelölte a Párt programját, melynek célja a tömegek életszínvonalának megvédése. A Párt a dolgozó tömegek mozgósításával kényszeríteni akarja a monopol-tökeket, hogy az elmélyülő válság terhét a nagytöke viselje. Az Országos Bizottság hangsúlyozta, hogy a gazdasági természetű követelésekért folytatott harcot össze kell kapcsolni a békéért, az egyenlő jogokért, a szak szervezeti egységért, a Kommunista Párt és az összes haladó szervezetek jogainak megvédéséért folytatott küzdelemmel.

Szerencsétlenségbe sodródik az Egyesült Államok

A nép széles tömege, és a munkásszféra kezd megérteni, hogy a Wall Street rövidesen katonai szerencsétlenségbe sodorhatja az Egyesült Államokat, ami borzalommal tölti el a tömegeket. A békéért folytatott harc kiéléződése szüksé-

gessé és lehetővé teszi az amerikai nép egyre szélesebb tömegeinek mozgósítását. Az Amerikai Kommunista Párt Országos Bizottsága, hangsúlyozza, hogy szükséges az imperialisták ama hazug állítását leküzdeni — mintha

a háboru elkerülhetetlen lenne. Meg kell erősíteni a tömegek körében azt a meggyőződést, hogy a nép győztesen kerülhet ki a háborus uszítók ellen folytatott küzdelemből és megakadályozhatja az újabb háboru kitörését.

A Daily Worker idézi a Párt Országos Bizottsága határozatának zárszakaszát, mely így szól:

— Ideológiai harcot kell folytatni a burzsoa-reformista, a revíziós elméletek és az ideológiai áramlatok ellen, amelyek azt hirdetik, hogy a válságot el lehet kerülni a kapitalizmus megdöntése nélkül és hogy a Wall Street világszerte törekvései jólétet biztosítanak az amerikai nép számára.

Az ausztráliai legfelsőbb bíróság nem hajlandó kommunistaellenes döntést hozni

SIDNEY (Rador) — Az ausztráliai Victoria állam legfelsőbb bíróságának összes tagjai megtagadják részvételüket a kormány által megalkotott — az Ausztráliai Kommunista

Párt tevékenységét megvizsgáló bizottságban való részvételre. A legfelsőbb bíróság tagjai kijelentették, hogy nincsen törvényes alapja a bizottság felállításának.

A Victoria állam miniszterelnöke — Holtway — május 10-én törvényjavaslatot terjesztett a parlament elé, mely kötelezi a bírakat, hogy hasonló bizottságokban vegyenek részt.

A Vatikán beavatkozik a római valutabotrány vádlottai érdekében

RÓMA (Rador) — A római törvényszék a főügyész kérésére elhalasztotta Cipico vatikáni főtisztviselő sikkasztási perének tárgyalását. Mint ismeretes, Cipico feketetőzsde ügyleteket bonyolított le és olyan üzérkedő társaságot szervezett, melynek tagjai kizárólag a Vatikán prelátu-

sáiból tevődött össze. Noha a terhelő adatok kétségtelenül igazolják Cipico és cimkóstársai ellen felhozott vádak, mégis az ítélet kihirdetését határidő nélkül elhalasztották.

A római demokratikus körök tudomása szerint a per elhalasztása a Vatikán közvetlen beavatkozására

történt, mert a perben a Vatikán több pénzügyi tisztviselője kompromittálva van.

Itt írjuk meg, hogy a római törvényszék felmentette Perone Camagna közsérmert fasizta bűnöst, aki 1943—45-ben a háborus gaztettek egész sorát követte el.

A francia kormány felülvizsgálja a hitler-bérencek ellen hozott ítéleteket

PARIS. — (Rador.) A francia kormány „felülvizsgálót” akar elrendelni a volt náci-bérencek ellen hozott ítéletek ügyében. Francia lapjelentések szerint figyelmebe veszik az „enyhítő körülményeket”, a „ke-

vésbé bűnösökkel” szemben. LeCour igazságügyminiszter, aki ezt a javaslatot előterjesztette, kijelentette, hogy a náci-bérencek elítélése „igen súlyos következményekkel jár, mert a

háborus bűnösök nem gyakorolhatják foglalkozásukat”. A France Presse ezzel kapcsolatban megjegyzi, hogy az elítéltek között főleg bankárok és közjegyzők szerepelnek.

Amerika a gazdasági válság korlátai szakaszába lépett

Az Országos Bizottság ezután rámutat arra, hogy az amerikai nép a gazdasági válság kezdeti szakaszába lépett. A válság az Egyesült Államokban a múlt év végén kezdődött. A gazdasági válság nagy léptekkel közeledik az összes kapitalista államokban. Az Egyesült Államokban a munkanélküliség száma felülmúlja az 5 milliót és ez a szám tovább növekszik. A részleges munkanélküliség

száma 12 millióra tehető és ez a szám is növekvő irányzatot mutat. Némcsak a munkások, hanem a mezőgazdák és a kispolgárok válságléteje és életszínvonala rohamos visszaesést mutat. Az amerikai nép széles tömegeit nyomor fenyegeti. Az amerikai nép és a munkásszféra életszínvonala ellen a monopol-töke szervezett támadásra készül. Ennek szolgálatában állnak a szak-

szervezetek reakciós vezetői, akik az elmélyülő válság terheit a dolgozó tömegek vállaira akadják hárítani.

A Párt Országos Tanácsa kimondta:

— A fegyverkezési program nemcsak a háborus gazdasági irányzatot helyezi előtérbe, hanem megteremti a katasztrófális méretű elkerülhetetlen gazdasági csőd előfeltételeit.

EGYRE JOBBAN TERJED A BANYÁSSZTRÁJK ANGLIÁBAN

LONDON (Rador) — A France Presse jelentése szerint Lanchashire grófságban a bányásztrájk egyre nagyobb arányokat ölt. Újabb jelentések szerint a sztrájkoló bányászok száma meghaladja az ötvenezret. Hatvanegy bánya beszüntette a termelést.

NÉPTANÁCS ÉS NÉPÜLNÖK VÁLASZTÁSOK BULGÁRIÁBAN

SZÓFIA (Rador) — A Bolgár Hazafias Népfrent Országos Tanácsa kiáltványt intézett a bolgár néphez, melyben felszólította, hogy vegyenek részt a néptanácsok és a népülönkök választásán. A szavazataikat adják a Hazafias Front jelöltjeire. A kiáltvány rámutat arra, hogy a választások a bolgár nép győzelmének és együttérzésének a kifejezője kell legyen, ami azt bizonyítja, hogy a bolgár nép törelmen hittel halad előre a szocializmus útján.

A tömegek nélkül, a szervezeti élet nélkül nem válik jobbá a dolgozók sorsa, nem épül a szocializmus.

Felvilágosító, nevelő munkára van szükség a szervezet tagjai részére is. Minden kisember előtt világossá kell tenni, hogy helyük az építők között van. Ne várják a süllőgalambot másoktól. Csak annyj lesz az övéké, amennyit maguknak kiharcol-

nak. A tisztánlátás fénye mellett az új kerületi szervezetek dolgozó tagjai magukra kell, hogy találjanak. Fszre kell, hogy vegyék a soraik között meghívó ellenséget, amely hol a sovínizmus, hol az elvtelen magyar egység jelszavát hirdető kiserli meg a fejlődés akadályozását. Munkáját megbújva végzi. Ki kell tisztítani őket. Tisztoga-

tásra van szükség, amely a múltban éppen az új nem tekinthető szervezeti élet miatt elmaradt. Ezt csak egy lehet megvalósítani, ha tökéletesen ismerjük környezetünket. Az új, önálló kerületi szervezetek szét kell, hogy oszlassák azt a ködöt, amely zavarja a tisztánlátásukat. Ezt csak a szervezethez erejével tehetik. Kolozsvár város öt né kerületi

szervezeteire ezek a komoly munkák várnak. A kerületekben alakult ösös bizottságok felelősségteljes munkát vállalnak az új átszervezés terén. A kerületek tagsága se télenkedjék. Kapcsolódjék be. A szervezési munka legyen tanfolyonysága annak, hogy a MNSz dolgozó rétegei lendületesen részt akarnak venni az országépítésben. B. A.

A FAGYOSSZENTEK a tudomány megvilágításában

MAR NEM KELL FELNÖNNE FAGYOKTOL,

mert a szárazföld felett veszteségekben a hideg levegő felmelegszik és ha még el is jut hozzánk, már nem rejt magában veszélyt. Ebben az évben éppen ilyen helyzet alakult ki és földművelésünknek most már nincs mit tartaniok a fagyosszentek hidegétől.

Veszedelemes lehet azonban az áprilisi fagy is, ha a növényzet a korai tavasz miatt néhány héttel hamarabb fejlődött ki. Példa erre a tavalyi áprilisi 25-i fagyhullám, mely hatalmas károkat okozott gyümölcsfáinkban.

A hideg levegő rendszerint esők kíséretében tör be hozzánk. Mindaddig, míg boros, szeles az idő, nem kell tartanunk fagytól. Ha azonban a szél elállt és kiderült az idő, az égbolt átlátszóan kék, akkor ajánlatos megtennünk az összes védelmi intézkedéseket: füstölést, a növények beburkolását, stb.

Mint látjuk, a „fagyosszentek” korántsem olyan szentek, akaratuk nem is megmásíthatatlan, hiszen egyszerű természeti jelenségek, melyeket a víz, a föld és a levegő eltérő tulajdonságai és mozgásai hoznak létre. A hideg éjszakák bekövetkezését előre tudjuk jelezni és módot adunk ezáltal arra, hogy minden földműves megvédelmezhesse földjeit a fagytól és megmenthesse munkájának gyümölcsét: a termést.

HEGYI ISTVAN

Az időjáráshoz fűződő babonák és tévhitek közül a legelterjedtebbek azok, melyek a május 12, 13 és 14-én beálló fagyosszentek napjaihoz fűződnek. A tudományos gondolkodásmóddhoz hozzá nem szokott ember, a természet minden jelenségében valamilyen földöntúli erő akaratát sejt, mert képtelen arra, hogy a jelenségeket megmagyarázza. Az időjárás, minden időkben fontos tényezője volt az ember munkájában, hol elősegítette, hol pedig akadályokat gördített a munka elé, sőt nemegyszer teljesen megsemmisítette az ember munkájának gyümölcsét.

Termésünk mennyisége és minősége bizonyos mértékben az időjárástól függ. Nem csoda tehát, hogy a földműveléség már a legrégebb idők óta rettegette az időjárás változásait, és bár okait nem tudta kideríteni, megfigyelt néhány csaknem minden évben, ugyanabban az időszakban előforduló időjárás kilengést.

E kilengések közé tartoznak a májusi fagyosszentek is, mely napokon a néphit szerint hirtelen

lehül az idő és éjszakai fagyok állnak be. E hitnek, miután az SOKSZAZÉVES MEGFIGYELÉS BŐL ERED,

kétségtelenül van tudományos alapja, bár ezek a hideg napok távolról sem köszöntenek be minden évben olyan rendszeresen, ahogyan azt a babona tartja. Éppen itt van a legnagyobb különbség a népies időjárás hiedelmek és az időjárás tudomány között. A babonás ember ugyanis ha néhány évben valóban a fagyosszentek napjain lépett fel a májusi fagy, általánosítja tapasztalatait és azt hiszi, hogy ennek — valamilyen titolatos oknál fogva — minden évben így kell lennie. Ezzel szemben a meteorológia tudománya 100—150 éves rendszeres megfigyelési adatból megállapíthatja

azt, hogy a mi vidékünkön igen ritkán esik a májusi fagy időpontja a fagyosszentek rettegett napjaira, sőt sokkal gyakoribbak a május első napjain beálló erős lehülések, másrészt pedig ezek a hidegebb napok a mi tájainkon legfeljebb 3—4 évenként járnak a fagypontra terjedő lehüléssel.

Mi az oka a hirtelen májusi hőmérsékleti visszacsúszásoknak és miért fordulnak elő olyan rendszeresen? E kérdésre

A METEOROLÓGIA MÁR KIELEGÍTŐ VÁLASZT TUD ADNI,

bár a közvetlen okot illetően, nincs teljes megegyezés a tudósok között.

Gondoljunk mindenekelőtt arra, hogy a legforróbb nyári napokon is milyen hűvösek maradnak a folyók, sőt még a tavak vizei is. A víz nehezebben melegszik fel mint a levegő, de ugyanakkor lassabban is hűl le. Ha ez nem lenne így, akkor télen minden óceán mélyen befagyana, nyáron pedig olyan forróvá válna, hogy nagyrésze gőz alakjában párologna el. Az Óceánok télen aránylag enyhe, nyáron pedig hűvös vizei mérséklék a mi vidékeinken is a nyár forróságát az időnként beköszöntő zivataros esőzésekkel és ugyancsak az Óceán vizei küldenek télen melegebb fuvalatokat, megakadályozva a tartós kemény hidegek kialakulását. Az Óceán és a szárazföldek feletti különböző levegő rétegek cserélődik, hol az Óceán levegője jut el hozzánk esőket okozva, hol pedig a mi, párkában szecénu, poros levegőnk hatol el az Óceánra. A víznek és a földnek ez a labdajátéka egész éven át tart, és ez az okozója

IDŐJÁRÁSUNK SZESZÉLYES VOLTÁNAK.

Áprilisban a szárazföld az erős napsütéstől gyorsan felmelegszik, hirtelen meleg napok következnek be, de az Atlanti-Óceán vizei még éppen olyan hűvösek maradnak, mint januárban. A víz fölötti levegő is kihűl, megsűrűsödik és nehezebbé válik, bizonyos idő után pedig hideg zuhatagként ömlik végig Európán. Ezért olyan szeles, változékony nálunk áprilisban az idő és sokszor vannak éjszakai fagyok is, de ezektől még nem fél a gazda, mert ilyenkor még általában nem kezdődik meg a fák rügyezésének időszaka. Májusban az

JAN ROHÁCS

Cseh történelmi film, a benne foglaltott szellemi jegyekről könnyen felismerhető, hogy körülbelül két-három esztendővel ezelőtt születtehetett. E jegyek egyszerűsége a mű hibáit is feltárja. A film a huszita lázadás utolsó szakaszáról szól. Zsuzka már nem él, Husz Jánost főbeverték és máglyán égettette el Zsigmond császár és a pápai reakció. Ellenben: a mozgalom szellemi irányzata és szociális erjedése az egész világban érezhető. Rohács a vezérük. A nemesek és a katolikus reakció ugyan győzelmet arat és kegyetlen megtorlással és a főleg köznépből és kisnemesekből álló husziták felett, de aztán kénytelen mégis kompromisszumot kötni velük. A huszitizmus abban az időben a köznépet a cseh nép legegészségesebb részét jelentette.

A cseh nemesek és a cseh katolikus klérus, behozták Zsigmond császárt az országba — állítólag a béke és az ország egysegiesítése kedvéért. Zsigmond azonban nem jelent békét. Ellenkezőleg! Az ország elnemzetlenedését, s a katonai elnyomást hozza. Amíg Zsigmond császár él, Csehországban vér folyik. Egyre-másra robbannak ki a lázadások a zsarnok ellen. A szabadságszerető cseh népet nem lehet pacifikálni. „Pravda vítězí!” Az igazság győz! Ezzel a jelszóval harcolnak a husziták és ezzel is haltak meg.

A huszitizmus korszaka mozgalmas. A maroknyi cseh nép e mozgalmával hosszú ideig a világ szellemi közepe volt. A Jan Rohács témája tehát mély. A filmben azonban a huszitizmus mély erjedéseinek csak felszínét kapjuk. Várak, gyönyörű erdei tájak, csapóajtók, korhű csatajelenetek, paraszt és városi polgár gyűlések bőven akadnak benne. Ellenben sovány az emberábrázolás és a kor valódi megmutatása.

A film pontosan tükrözi Csehszlovákia felemás állapotát a februári események előtt. Ebben a műben szó esik a szociális erjedésről is, ugyanakkor azonban sovén nacionalista elhajlások is vannak benne.

A film színes és szemgyönyörködtető, ugyanakkor azonban felszínes is. A cseh film a Jan Rohács óta sokat fejlődött. Az efféle sovén elhajlásokat sugalmazó pénzembereket eltávolították, a film a népi demokrata állam kezébe ment át s a haladó szellem egyre nagyobb teret hódít meg. Sz. A.

Cselekvően vesz részt az Állami Terv megvalósításában a Bolyai Tudományegyetem több munkaközösége

KOLOZSVAR. — A Bolyai Tudományegyetem célja az oktatáson és kutató munkán kívül elsősorban az elmélet és gyakorlat összekapcsolása. E munka komoly és konkrét eredményekre vezetett.

ÜZEMLATOGATÁSOKKAL KEZDŐDÖTT

A Bolyai Egyetem gyakorlati munkája. Ezt követte a CFR főműhelyben a munka termelékenységének és a munkaverseny kérdéseinek helyszíni tanulmányozás alapján való feldolgozása, majd Kolozs megye gazdasági problémáinak feldolgozása.

Nagy elismerést váltott ki egy CFR főműhelyének munkaversenyéről és a munka termelékenységéről írott tanulmány, valamint a Román Népköztársaság alkotmányának teljes román és magyar nyelvű szövegéről kiadott munka, melyhez magyarázatokat és elemzéseket Demeter János, Kohn Illivel és Kiss Géza egyetemi tanárok írtak.

Az egyetem egyik munkacsoportja Csik vármegye gazdasági tanulmányozását végzi. A cél a megye gazdasági fellendítése eszközöknek és

módjainak tanulmányozása és az országos Tervbe való állítása.

E munkában is teljes mértékben érvényesül a kollektív szellem: tanár, tanárségéd, gyakorlatok és diák együttműködik a kérdések megoldásában.

A TERVGAZDASÁG SZOLGÁLATÁBAN

Ezen túlmenően a Bolyai Egyetem szellemi munkásai együttműködnek az ipar és mezőgazdasági munkással és technikussal, a megyék közigazgatási szerveivel és tömegszerve-

zetek dolgozóival, akikkel a helyszínen dolgozzák fel a kérdéseket. Mindezekben keresztül az egyetem munkaközösségei a tervgazdaságot szolgálják. Ugyanis egyfelől a Terv központi szerveinek figyelmét hívják fel bizonyos adott kérdésekre, másfelől azok megoldására adatokat, szempontokat és javaslatokat szolgáltatnak a gazdasági üzemeknek és a közigazgatási területnek (megyének, járásnak, városnak vagy községnek). De a szövetségeseink is segítségére sietnek gazdasági kérdések megoldásában.

A gyakorlatból tanulnak

legtöbbet az egyetem elméleti emberei. Fontos, hogy megismerjék a gyakorlati, mindennapi életet s ebből tanuljanak. S még fontosabb, hogy ne legyenek elzárva a valóságtól, hanem a való élettel és problémákkal szorosabban kapcsolódjanak össze.

A cél elérése érdekében a Bolyai Egyetem több munkacsoportja végzett eddig is helyszíni tanulmányokat az ország különböző területein. E kutatások a nyár folyamán folytatódnak és elmélyülnek. Legutóbb a jogi-közigazgatási és közigazgatási

kar három tanára és két gyakorombi Csik megyében járt, hogy a távoleső és a multban rendkívül elhanyagolt megye gazdasági fellendülésének segítségére legyen helyszíni tanulmányokkal, a lehetőségek megvalósításával. E kirándulás, melynek folytatása a nyári hónapok további, komoly tanulmánya lesz, rendkívül érdekes gyakorlati eredményekkel járt. A Bolyai Tudományegyetem munkacsoportjának csikmegyei tanulmányjáról és annak eredményeiről következő cikkünkben számolunk be.

G. MOSZKALENKO:

A kollektív szerződés a kapitalista és a szocialista rendszerben

(Szakszervezeti Kiskönyvtár 8. szám. — Az Országos Szakszervezeti Tanács kiadványa).

A Szovjetunió vállalataiban a munka alapja a kollektív szerződés. Érthető tehát, hogy feloleli a termelési kérdések összességét és mindazokat a kérdéseket, amelyek a mindennapi életre vonatkoznak.

Moszkálenko munkája érdekes adatokat közöl a Szovjetunióban kötött kollektív szerződésekről, amelyek merőben különböznek a tőkés államokban megkötött kollektív szerződésektől. A két szerződés-típus elveinek egyszerű összehasonlítása nyomán felszínre hozza a Szovjetunióban kötött kollektív szerződések felsőbbrendűségét, a Franciaországban, Németországban, vagy az Egyesült Államokban elfogadottakkal szemben, amelyeket a szervezett munkásság hosszas és nehéz harcok árán vívott ki.

Az alapvető különbség akkor nyilvánvaló, ha megvizsgáljuk azokat a szempontokat, amelyek a tőkés vállalatokat vezérik. Ott, egyre nagyobb kereset utáni hajszá uralja a munkáltatókat, ami a munkások legkegyetlenebb kizsákmányolásában nyilvánul meg. Ezért, a nyugati burzsoázia, amely adott pillanatokban kényszerült engedelményeket tenni, ma igyekszik korlátozni, sőt hatályon kívül helyezni mindazokat a jogokat, amelyeket a munkásság szívós és kemény harcban vívott ki.

Egészen más a helyzet a Szovjetunióban, ahol a munkások és a szovjet állam között — amely a vállalatok tulajdonosa — nincsenek és nem is lehetnek osztályellenes viszonyok, ahol a munkások és a vállalat harmónikus egészet alkotnak. A szocialista vállalat vezetősége és a szakszervezetek, amelyek a Szovjetunióban a kollektív szerződéseket megkötik, egy és ugyanazon munkásosztály képviselői és közös céljuk, hogy minden lehető eszközzel fejlesszék és előrevigyék a termelést, növeljék a munka termelékenységét és ezzel emeljék a dolgozók anyagi és művelődési színvonalát.

A szocialista rendszerben megkötött kollektív szerződések a dolgozóknak a munka iránti új magartását tükrözi vissza, mert a kizsákmányolástól egyszerismindenkorra felszabadult dolgozók munkája új, magasabb értelmet kap.

Olvasók és a sajtó munkásainak találkozója Nagykárolyban

NAGYKAROLY. — Vasárnap, valamint a MNSz szilágymegyei végrehajtóbizottságának több tagja. Meghívták a lap szerkesztőségének munkatársait is. A sajtó munkásainak és az olvasóknak külső körökben is ünneplésnek ingerkötő találkozója kétségtelenül hozzájárul demokratikus sajtónk megerősítéséhez, politikai és ideológiai szintjének emeléséhez, a sajtó munkásainak és az olvasók kapcsolatának szorosabbra fűzéséhez. Ugyanakkor utmutatással szolgál a sajtólevelezők munkájához és segítséget nyújt a demokratikus sajtó terjesztőinek.

Megnyilt Kolozsváron a MNSz ujságírótanfolyama

KOLOZSVÁR — A Magyar Népi Szövetség Országos Központja Kolozsváron ujságírói tanfolyamot szervezett. A tanfolyam ünnepélyes keretek között nyílt meg. Az ujságírótanfolyamnak 25, munkás és dolgozó földművesek sorából kikérült hallgatója van.

Az országos központ által szervezett ujságírótanfolyam ünnepélyes megnyitását résztvevők a Román Munkáspárt kolozs megyei bizottságának, a Magyar Népi Szövetség Országos Központjának kiküldöttjei, valamint a sajtó kiküldöttjei.

A tanfolyamot Lázár József nemzetgyűlési képviselő, a Világosság fe-

lős szerkesztője, mint a tanfolyam igazgatója, nyitotta meg. Beszédében a tanfolyam célját ismertette. Hangsúlyozta, hogy a demokratikus sajtónak friss népi származású munkatársakra van szüksége. Olyanokra, akik érzik, hogy ma a sajtó a dolgozó nép kezében komoly harc fegyver. Nem mindegy, kik és hogyan forgatják ezt a fegyvert. Majd rámutatott arra is, hogy a sajtó jövőndő munkásainak fel kell készülnök erre a nagy feladatra és végül komoly munkára buzdította a résztvevőket.

A MNSz országos közművelődési ügyosztálya részéről Páll János sajtófelelős üdvözölte a tanfolyam meg-

nyitását megjelent vendégeket és a hallgatókat. Beszédében rámutatott a demokratikus lapok szerkesztősejében lévő ujságíróhiányra, majd vázolta a demokratikus sajtó jelentőségét és az új káder nevelésének fontosságát. Beszédében befejezőül hangsúlyozta, hogy az ujságírótanfolyam megrendezését a Román Munkáspárt központi és megyei vezetőségének hathatós támogatása tette lehetővé.

A tanfolyam résztvevői ezután elnékeltek az Internacionálét.

A megnyitás után a tanfolyam megkezdte munkáját.

BELPOLITIKAI KÖRKÉP

Felavatták az ország első rádió leadást közvetítő központját

550 új rádiót helyeztek üzembe

A grivicai 10. számú leánygimnáziumban szerda délután ünnepélyes keretek között felavatták az ország első rádióleadásközvetítő központját. Az ünnepségen jelen volt dr. Eduard Mezincescu tájékoztatásügy miniszter, valamint a tömegszervezetek és a sajtó képviselői.

Dumitrescu Gheorghe, a fővárosi ideiglenes bizottság titkára beszélt elsőnek az ünnepségen. Beszédében hangsúlyozta, hogy a multban a rádió — mint minden anyagi- és kulturális — a kizsákmányolók előjoga volt. Ma a rádió nevelő eszköz, harci fegyver a szocializmus építésében. Ezután Matei Socor, a Rádío-

társaság igazgatója ismertette az ország rádiósítására vonatkozó terveit, majd Bogdan Toma vasuti munkás, a rádióközvetítőt élvező 550 munkás nevében köszönetet mondott a Román Munkáspártnak és a kormánynak a közvetítőállomás felszereléséért. Az ünnepi szónokok és a közönség lelkesen ünnepelte a Szovjetuniót és vezetőjét, Sztalin generalisszimust.

A beszédek elhangzása után gazdag kulturális program adott a rádió énekklara és néhány Munkaéremmel kitüntetett művész. A műsor után a terület 550 új rádiójában felhangzott az első, külön az ő számukra előadott népzene-hangverseny.

viselő és 19 irodatiszt látogatta a tanfolyamokat. A hallgatók nagy része munkás és dolgozó földműves volt, közülük 1012 nő.

A megyei kiképző tanfolyamok kitűnő eredménnyel zárultak és a tanfolyam végzettjei széleskörű ismeretekre tette szert ahhoz, hogy az új közigazgatási rendelkezések végrehajtói lehessenek.

A belügyminisztérium nagy érdeklődéssel kíséri a Krajován és Nagyváradon működő közigazgatási szakképzési iskolák tevékenységét. Ezek az iskolák — mint ismeretes — hat hónapi időtartamuk és azokat több 600 munkás és dolgozó földműves látogatja. Az iskola oktatói kipróbált elemek, akik a tél folyamán elvégezték a belügyminisztériumban a megyei közigazgatási káderfelelősöket kiképző kéthónapos tanfolyamot.

Az oktató személyzet gondot fordít arra, hogy az új közigazgatási tisztviselők elsajátítsák a közigazgatás, alkotmány, büntetőjog, büntető perrendtartás, magánjog, pénzügy, könyvelés, tervszerűsítés és statisztika, valamint a munkásjog és szövetkezés alapelemeit. Tanítják még Románia történelmét és gazdasági földrajzát, vadamin az irodai teendőket stb. A főintárgy azonban a marx-lenini tanok elsajátítása és a néptanácsok létesítéséről és működéséről szóló törvény alapos ismerete.

Sikerrel zárultak a falusi tisztviselők kiképző tanfolyamai

A belügyminisztérium még a tél folyamán akciói kezdeményezte a néptanácsok létesítéséről és működéséről szóló törvény végrehajtására alkalmas tisztviselői káderek kiképzésére. A falvakban tanfolyamokat szerveztek, amelyeken a községi tisztviselők elsajátították azokat az ismereteket, amelyek az ország új közigazgatási rendszerében ma már egyetlen köztisztviselő sem nélkülözhet.

A belügyminisztérium vezetésével és irányításával, szakértőkből álló munkaközösség összeállította a kiképző tanfolyamok tananyagát, amelyben a néptanácsok létesítéséről

és működéséről szóló törvény ismeretében kívül az ország demokratikus közigazgatásával és politikai életével kapcsolatos egyéb tananyagokat is felvettek. A 45 napos kiképző tanfolyamok tanulóit a munkásosztályhoz hű, tisztességes és szorgalmas elemekből válogatták ki. Az egymást követő, sorozatos tanfolyamok megszervezésében hathatós támogatást nyújtottak a Román Munkáspárt megyei szervezetei.

Az egész ország területén 201 főszolgabíró, 77 községi bíró, 138 járási titkár, 2408 jegyző, 2145 községi titkár, 968 közigazgatási tisztviselő, 296 megyei tisztviselő, 251 községi tiszt-

Az Aszlan Humbaradzsi ügy

Néhány hónappal ezelőtt világszerre nagy föltűnést keltett Anabelle Buear-nak, az Egyesült Államok moszkvai nagykövetsége egyik tisztviselőjének szenzáció erejével határos könyvének megjelenése, amelyben hiteles adatok egész halmazával leplezte le a washingtoni külügyminisztérium szovjet- és békellenes mesterkedéseit. Ezt követően Archibald Johnston, a moszkvai angol nagykövetség orosz nyelvű lapja „Britanszkij Szozjuznyik” (Brit Szövetséges) című lap angol állampolgársági szerkesztője — nyújtotta be lemondását azzal az indoklással, hogy nem hajlandó elfogadni a londoni külügyminisztérium szovjetellenes és a világbékét veszélyeztető politikáját.

A Buear- és Johnston-est után újabb hasonló ügy tartja izgalomban az imperialista köröket. Ezúttal Aszlan Humbaradzsi-ról, a „Newyork Times” törökországi szerkesztőjéről van szó, aki lapja főszerkesztőjéhez intézett nyílt levelében leplezte le a Marshall-székely „áldásában” részesező Törökország rendkívül súlyos helyzetét és az amerikai imperialisták törökországi megbízottainak demokrácia- és békellenes aljas mesterkedéseit.

Humbaradzsi nyílt levelében rámutatott arra, hogy tárgyilagos sajtótudósításait az Ankarában székelő amerikai katonai misszió elcsikárolta, vagy pedig meghamisítva továbbította Newyorkba. Így, hivatkodik a múlt év szeptemberében küldött sajtótudósítására, melyben rámutatott arra, hogy a Törökországban nyíltkand amerikai segély keretében leszállított „R-47” típusú repülőgépek a legtöbb esetben teljesen használhatatlanok voltak. Ugyanakkor rámutatott arra is, hogy az ankarai kormány az amerikai katonai misszióval

együtt megtiltotta egy a török sajtónak, mint pedig a külföldi laptudósítóknak, hogy az „R-47” típusú repülőgépek sorozatos lezuhanásáról hírt adjanak.

Ugyanakkor levelében rámutat arra is, hogy híradásaiban tárgyilagos képet nyújtott a törökországi helyzetről, azonban hírvagyait átalakították és a Newyork Timesben a valósággal homlokegyenest ellenkező, törökországi állapotokat dicsőítő cikkek jelentek meg, amiben az amerikai közvéleményt igyekeztek az imperialista körök félrevezetni. Hirt adott a szabadságjogok korlátozásáról, a rendőri terrortól, az anatóliai paraszti felkeléséről, a tömeges letartóztatásokról, a politikai foglyok megkínzásáról, a haladékoslételemiságok üldözéséről, a botrányos visszélésekről, valamint a jobboldali mozgalmak nyílt támogatásáról. Utal arra, hogy híradásaiban beszámolt arról is, hogy a török kormány milyen fantasztikus összegeket küld a rendőrség és a besúgó tömegének fenntartására, ugyanakkor jóformán semmit sem adnak a mezőgazdaság, a népegyesület, a népi egészségügy céljaira. Amikor me-őből az összegeket költenek a kormánytisztviselők gépkocsivárásaira, ugyanakkor jóformán semmit sem fordítanak a gyermekhalandóság leküzdésére, melynek következtében évente 400 ezer gyermek pusztul el.

Humbaradzsi nyílt levelét azzal fejezi be, hogy a Newyork Times főszerkesztője a török nép ellenségét, a háborús uszítókat támogatja és ezért kénytelen levonni a végző következtetéseket — benyújtja lemondását. Egyben bejelentette azt is, hogy Amerikába távozik, hogy az amerikai közvélemény előtt tárgyilagos képet adhasson a törökországi állapotokról, amit a „Newyork Times” nem volt hajlandó megtenni.

Ellátni a dolgozókat — lesújtani az üzérkedőkre!

Az ideiglenes bizottságok, mint az államhatalom helyi szervei sokoldalú tevékenységet fejtenek ki a dolgozó tömegek érdekében. Feladatuk többek között az is, hogy bizottságok a lakosság élelmiszer- és áruellátását, megjavítsák a dolgozó földművesek közszükségletjével való ellátását és általában, könnyítsék meg a dolgozó tömegek életfeltételeit. Ezeknek a feladatoknak teljesítésében az ideiglenes bizottságokat kereskedelmi osztályok segítik, amelyeknek fontos szerepük van a vidék élelem-, anyag- és áruellátásában. Nagy szerep hárul az ideiglenes bizottságok kereskedelmi osztályaira az üzérkedés és a szabotázs felszámolására indított küzdelemben is. Ezért, szorosan együttműködve kell dolgozniuk a központi állami szervekkel, jól kell ismerniük a helyi szükségleteket és nem szorítkozhatnak csak a helyi szükségletek kielégítésére, hanem gondoskodniuk kell arról, hogy különösen az élelmiszeripar az Állami Terv teljesítésének és tulszárnyalásának harcába bekapcsolódva, más vidékek dolgozó tömegeinek ellátását is biztosítsák. A kereskedelmi osztályok működésük egyensúlyának biztosítására az ideiglenes bizottságoknak vannak alárendelve, másfelől pedig a szakminisztériumnak, amely egy központi, mint helyi szerveivel tervszerűsíti és irányítja az egész kereskedelmet.

Az élelmiszerek forgalmának biztosításában figyelmüknek ki kell terjednie a város és a falu árucserforgalmának összehangolására és megjavítására. Kötelesek ellenőrizni a helyszínen a minisztérium rendelkezéseink végrehajtását, valamint a kereskedelmi vállalatok működését. Igen fontos feladatuk az is, hogy ellenőrizzék az élelmiszeripar termékeinek hamisítatlan állapotban való forgalombahozatalát és örködniük kell a hivatalos

árak betartására. A kereskedelmi hálózat kiépítéséről és fejlesztéséről, a kereskedelmi és élelmiszerügyi minisztérium irányelvei alapján tervet dolgoznak ki, amelynek teljes összhangban kell lennie a munkástömegek szükségleteivel és biztosítania kell a szükséges élelmiszerek, közszükségleti cikkek vagy árúk idejében való szállítását.

Az állami kereskedelmi hálózat jelentős mértékben megnövekedett, az árúk forgalombahozatalának módjában azonban még mindig hiányosságok mutatkoznak. Az ideiglenes bizottságok feladata tehát megjavítani az állami kereskedelmi szervek tevékenységét, hogy azok mindenben megfeleljenek a fogyasztóközönség igényeinek.

A szövetkezetek újjászervezése jelentős mértékben hozzájárul majd a dolgozó tömegek áruellátásának megjavításához és a szövetkezetek, szorosan együttműködve az állami kereskedelemmel, teljes mértékben biztosítják majd a város és a falu közötti árucsera zavartalanását és felszámolva a mult hibáit, a dolgozó földműveltséget a szükséges termékekhez juttatja. Támogatniuk kell a fogyasztószövetkezetek létesítését, ki kell fejleszteniük és kiterjeszteniük az élelmiszerkereskedelmét, zöldségpiacokat kell szervezniük; a kenyér, a tejtermékek, hűsítő italok és egyéb nagy fogyasztási cikkek eladására pedig megfelelő elárúsító helyeket kell létesíteniük.

Az ország dolgozó népének minden támogatást és minden segítséget meg kell adnia az ideiglenes bizottságok kereskedelmi osztályainak, telepleznie kell az árdrágítókat, üzérkedőket, szabotálókat, élelmiszerhamisítókat és mindazokat az ellenséges elemeket, akik a dolgozó nép életfeltételeinek megjavítását aljas mesterkedéseikkel megátolják.

gy. d.

Gondoskodnak az építőmunkások továbbképzéséről!

Az építkezésiügyi minisztérium megkezdte az építőiparban dolgozó munkások átképzését és továbbképzését. Ezért az állami építkezési vállalatok és építőipari központok mellett ötféle különböző iskolát létesített.

Az A-típusú iskolába beiratkozhatnak azok az állás nélküli személyek, akiket az iskolákban átképeznek és a tanfolyamok elvégzése után az I—IV. fizetési csoportokba való besorolással kaphatnak alkalmazást. A többi iskolákat az alkalmazásban levő dolgozók látogathatják anélkül, hogy megszakítanák termelő munkájukat.

A B-típusú iskola végzettjei az I—IV. bércsoportba kerülnek, a C-típusú iskola végzettjei a V—VI. bércsoportokba, a D-típusú iskola végzettjei a VII—VIII. bércsoportokba kerülnek, az E-típusú iskola végzettjei pedig munkatelep-vezetői minősítést kapnak.

Az A és B-típusú iskolák időtartama hat hónap. A jövőben egyetlen munkás sem juthat be a IV. bércsoportba, ha nem végezte el a B-típusú iskolát, vagy annak megfelelő más tanfolyamot. A felsőbb bércsoportokba tartozó dolgozók ugyancsak kötelesek a bércsoportjuknak megfelelő iskolai tanfolyamot elvégezni.

Rövidesen üzembehelyezik a tordai tűzálló téglagyárat

Még az elmúlt esztendőben megkezdtek Tordán az új tűzálló téglagyár építésének munkálatait. Ez a gyár nehéziparunknak szükséges tűzálló téglát gyártja, úgy, amint azt az Állami Terv előírja.

A gyárat építő munkások és technikusok a Román Munkáspárt helyi szervezetének vezetése és irányítása

alatt hatalmas erőfeszítéssel és lelkesen dolgoztak és így sikerült a gyár építési munkálatait hét hónap alatt befejezni.

Április 30-án sikerrel megtörtént a gépek és a berendezés első próbája és így rövidesen megkezdni működését a tordai új tűzálló téglagyár.

Május 16-ig teljesítik a havi munkatervet a kolozsvári RATA dolgozói

BUKAREST. Rador. A kolozsvári RATA-műhelyek dolgozóinak munkatervében május hónapra 6 autóbusszarosszéria elkészítése szerepel. Május 7-ig a RATA dolgozói a terv 50 százalékát végrehajtották. A dolgozók vállalták, hogy május 15—16-ig teljesítik az egész havi munkatervet.

Hírek

VILÁGOSSÁG

Beszerezőség: Szabadság-tér 22., II. emelet. Telefon: 15-35.

Lapfőlapdos: „Petőfi” Lap- és Könyvkiadó RT.

Felelős szerkesztő: LAZÁR JÓZSEF

Kiadóhivatal: Szabadság-tér 31. Telefon: 19-11.

Szereplő a kolozsvári törvényszéknel F. soc. 2249. szám alatt.

A kolozsvári Kereskedelmi Kamaránál 411-1949. társaság sz. alatt.

Külfizetési díj egy hónapra 100 lej. Intézményeknek és vállalatoknak

vi előfizetési díja 5000 lej. Postatakarékpénztári csekk számla: 40.625.

Katócz Aladár és a repülőgép

Nem egyszer olvashattuk a lapokban, hogy valamelyik amerikai multimilliomos a világ másik végéről hozott beteggyógyász nagy-hírű orvosokat, hogy így — a pénz hatalmával — hosszabbítsa meg életét. Általában a világi javakban dúskáló tőkésnek soha se sajnálta a pénzt, ha a saját egészségéről volt szó.

Szerdán, Szatmárról Kolozsvárra repültünk. A hatalmas utas-szállító gépben egyszerű földműves ifju szorongott. Katócz András, szamosdarai dolgozó szegényparaszt, aki alig három hektárnyi földön gazdálkodik négy testvérével.

— Most utaztam először repülőgépen — mondotta érdeklődésünkre. Kolozsvárra megyek a klinikára, a tudómet néztem meg az egyik neves kolozsvári szakorvossal.

— Hát igen — ismeri el kérdéseinkre — a faházban sokan csóválták a fejüket, amikor meghallották, hogy repülőgépen megyek és azt kérdezték, hogy nem félek-e? De én megféleltem nekik.

— Hát aztán ti, szegeztem nekik az aggodalmaskodóknak a kérdést, nem idegenkedtetek a traktortól és, amiről most már látjátok, hogy a falusi ember életét teszi elviselhetőbbé, könnyebbé? Miért idegenkednek én a repülőgéptől, mely gyorsan és biztosan elrepít a gyógyító orvoshoz, hogy egészségemet helyredállítva végezhessen a munkámat.

Népköztársaságunkban a repülés a nép szolgálatában áll, de vajjon elmondhatják-e ezt az amerikai imperialisták, mert arról még nem igen hallottunk, hogy ők valamelyik beteg gyapotszövő néger, vagy munkást repülőgépen szállítottak volna az orvoshoz.

— Menettérti jegyet váltottam — bucsuzott tőlünk a szamosdarai Katócz Aladár — és így estére már újra otthon vagyok a falomban. (t.-k.)

UJTIPUSU BORONÁT KÉSZITENEK a nagyváradi Forja mezőgazdasági gépgyár munkásai. Az első mintadarabot elkészítették és rövidesen elkezdik a boronák sorozatos gyártását. Az újfajta boronával két négyzetméterrel nagyobb területet lehet megművelni ugyanabban az időben, mint az eddigi boronával.

ÖNMŰKÖDŐVÉ TESZIK A MARTIN-KEMENCEKET a szalinói vasgyár dolgozói. E nagyjelentőségű újítással a szovjet dolgozók 17 százalékos anyagmegtakarítást érnek el. Rövid időn belül az ország összes kohóit önműködővé teszik.

OLCSÓBB LETT A VIRGINIASZIVAR. A Dohányjövődék vezérigazgatósága a Virginia-szivar árát május elsejei hatállyal 6 lejről 4 lejre szállította le.

IRTÓHADJÁRATOT INDITANAK a magyarországi Somogy megyében a betegséget terjesztő rovarok ellen. Minden járásban egy vagon DDT port 5 százalékos oldatban permeteznek szét. Rövid időn belül az egész országra kiterjesztik a rovarirtást.

SZEMÉTBÉ DOBJÁK A „CSODATEVŐ” LÁNCSZÁRATOT a temesmegyei Majláth-falva dolgozói. Az utóbbi időben Temes megyében is terjeszti leveleit a Szent Antal Társság. A dolgozók széles tömegei tisztában vannak a reakció aknamunkájával. A leveleket szemétbé dobják.

DELUTÁNI ZÁPOR- KÉPZŐDÉS

Közép-Európát borító hideg sarkvidéki levegő fokozatosan visszazorol, mert délkelet felől meleg tengeri légtömegek nyomulnak előre. A kétféle levegő határvonalán az Alpok és a Kárpátok környékén kiterjedt esőzések vannak.

Erdély tegnap váratlanul ismét a meleg levegő hatáskörébe került, a delutáni órákban kelet felől zivataros esőzés vonult át. Kolozsváron délben 23 fok, este 9 órakor 12 fok volt, a légnyo-más 765 mm., gyengén emelkedő irányzatú.

VÁRHATÓ IDŐJÁRÁS SZOMBAT DELIG:

Mérsékelt keleti, délkeleti szél, változó felhőzet, több helyen főleg a delutáni órákban záporos, zivatar. A hőmérséklet nem változik lényegesen.

EGYMILLIÓKETSZÁZEZER MUNKANÉLKÜLI EL Bizóniában. A munkanélküliek száma április hónap folyamán 60 ezerrel növekedett.

TEXTILÜZEREKET LEPLEZTEK LE a szalárdi piacon. A feketézők főleg ruhaneműekkel foglalkoztak. A járásbíróóság erélyes intézkedéseket fogantatott és elkobozta a feketézők áruját.

ÚJABB TÁRSASÁGPKOCSIKA ALLITANAK BE Marosvásárhelyen. A jelenlegi társaságpkocsiik létszáma nem elegendő. Az ideiglenes bizottság elhatározta, hogy átveszi három gépkocsitulajdonos társaságpkocsiját és ezzel biztosítja a forgalom lebonyolítását.

TIZENHATEZER HEKTÁRRAL TULLÉPTÉK A VETÉSI TERVET Temes megye öntudatos dolgozói. Az előirányzatot főleg árpa, zab, kukorica, lóhere és különböző takarmányfélék vetésénél lépték túl.

MEGFENYEGETTE, MAJD BANTALMAZTA az egyik földnéktüli napszámot Bíró Dénes sóváradi nagygazda. A kapzsi kulák erőszakkal ki aarta tenni egyik házból Bíró Márton napszámot, aki a házat már évek óta lakja. A megdühödött kulák becsületre tanítására a dolgozó földművesek lépéseket tettek.

HAMIS ADATBEJELENTÉSSEL akart kibújni kilenc nagyszalontai kulák a vetési előirányzat teljesítése alól. A dolgozó földművesek mindnyájukat leleplezték. Valamennyi ellen szabotázs címen eljárást indítottak.

FALU-FALUNAK SEGITETT Kis-küküllő megyében a vetési csata sikeres fejlődésért. A kölcsönös segítség a Román Munkáspárt szervezeteinek felvilágosító munkája eredménye.

A kolozsvári MNSZ HÍREI

Május 13-án, pénteken este 7 órakor szervező, köznevelődési, sajtó-propaganda és adminisztrációs felelősök szakbizottsági ülése a Molotov utca 16. szám alatti székházban.

Május 14-én, szombaton delután 6 órakor I. kerületi vezetőségi ülés a

Átszervezik a kolozsvári köztisztasági szolgálatot

KOLOZSVÁR — A városi ideiglenes bizottság az utcák, terek, valamint az egész város területének tisztántartása érdekében újabb lépéseket tett. Az erre vonatkozó munkálatok elvégzésének módjait az illetékes ügyosztály már korábban kidolgozta és a köztisztasági ügyosztály a hónap folyamán elvégzendő munkálatokról munkatervet készített.

A köztisztasági szolgálat pillanatnyilag elégtelen létszámmal működik. A munkaterv ezért az alkalmazottak számának növelését irányozta elő. A városi szemetet elhordó gépkocsik

mellé vezetőket és segédvezetőket alkalmaznak. Növelik az utcaseprők létszámát is. Ezután kerül sor a köztisztasági szolgálat átszervezésére. Az utcákon, tereken felgyűjtött szemetet, valamint a házi szemetet az eddigiektől eltérően a jövőben két váltásban hordják el.

A házi, pincési és kerti szemet összegyűjtésénél, valamint kirakásánál a lakosság felelősen magatartást tanúsít. A szemetet legelőször nem a szemetes kocsi, hanem az utcára állított ládába vagy az utca szélére önti. Ennek az áldatlan álla-

potnak rövidesen meg kell szűnnie. A közigazgatási ügyosztály a helyeztet tanulmányozza és a megfelelő intézkedések fogantatására lépéseket tesz.

A Mihai Viteazul-téri városi W. C. helyébe új földalatti W. C.-t építenek. Az új W. C. építését az ideiglenes bizottság határozata értelmében önkéntes munkával végzik. Az építkezéshez szükséges anyagokat a városban történő építkezési munkálatoknál használt anyagok megtakarításával szerzik be. Pillanatnyilag az anyagmegtakarítás lehetőségeit tanulmányozzák.

A munkaterv szerint a városban elszaporodott kóbor-kutyák egy részét kiirtják. A kiirtott kóbor-kutyák, valamint az elhullott állatok hulláinak feldolgozására és értékesítésére tervet dolgoznak ki.

A magánépületek, valamint a gyárak és intézmények kéményeinek tisztítását és seprését fokozzák. A hónap folyamán a város hat kerületében 3477 kéményt sepernek és 5000 kéményt égetnek ki.

A temetőrendezéssel kapcsolatos tisztogatási műveleteket végeznek. A temető puszitját gereblyéssel és a vakondtársak szétverésével megtisztítják.

Ideiglenesen felfüggesztik a ruházati és élelmezési jegyek kiosztását

KOLOZSVÁR — A megyei ideiglenes bizottság kereskedelmi osztálya (volt kereskedelmi igazgatóság) közli az érdekeltekkel, hogy a második év-harmadra szóló élelmiszer jegyek és az 1949. évre szóló ruházati jegyek kiosztását május 15 és 22 között felfüggeszti.

Ezzel kapcsolatosan felhívja az

összes vállalatok és intézmények figyelmét, hogy ezen idő alatt, május 15 és 22 között a kiadott élelmiszer- és ruházati jegyekkel számoljanak el. Az elszámolást a volt megyei kereskedelmi igazgatóság épületében munkanapokon deléltől 8-13 és delután 17-20 órák között eszközölhetik.

Világosság

Az egyetemi alakulatok tagjai már megkezdtek az Ifjumunkás Kupa első próbaversenyeit

KOLOZSVÁR. — Ifjumunkás Kupa kúzdalmi bár csak vasárnap kezdődnek meg országsszerte, Kolozsváron az egyetemi alakulatok tagjai már ma reggel megkezdtek az első próbaversenyeket. Az orvosi kar két röplabda és két kézilabda csapata, továbbá 60 női és férfi atlétája már versenyben vannak az egyes futó és ugrószámokban. Szombaton delután az orvosi kar többi évfolyamai, vasárnap deléltől 8 órakor pedig a ter-

mezztudományi kar, a biológiai, matematikai és a kémiai alapszervezetek tagjai tartják meg versenyüket.

A szakszervezeti ifjumunkás sportolók, a középiskolások és a katonai alakulatok tagjai között ugyanilyen nagy a megmozdulás. A kolozsvári egyesületek sportolói, vasárnap Kolozs megye hét községében rendeznek hírvető bemutató versenyt. A

CFR röplabdázói és atlétái Egeresen, a KESE női és férfi röplabda, a KKASE női és férfi tornászcsapata Borsán, a Villamosmű női és férfi tornászcsapata és atlétái Gyaluban, a Hadsereg röp- és kosárlabda, továbbá atléta csapata Hidalmáson és Kalotán, a középiskolások röp- és kosárlabda, torna és atléta csapatai pedig Mócsón és Sármáson tartanak hírvető bemutató versenyeket.

Sporthíradó

A VASAS ÉS A VICTORIA női és férfi kosárlabdaesapata vasárnap Marosvásárhelyen játszik a RATA és a Kaláká ellen.

A HADSEREG Sport Egyesülete vasárnap delután 4 órakor a Hadsereg Házában (December 30 utca 21.) női egyéni tör- és férfi egyéni kardversenyt rendez. A női verseny egyben válogató jellegű lesz a május 22-iki Bukarest elleni mérkőzésre. A kettős verseny előtt bevezető előadást tartanak a vívósportról. A Hadsereg vezetősége a vívósport népszerűsítése érdekében belépti díj nélkül rendezti meg versenyét.

UJPEST-FERENCVÁROS mérkőzés lesz a magyar NB I. legközelebbi fordulójában. A vasárnapi választások miatt a forduló szombaton bonyolítják le.

Minden munkás sportoló felvonul a „Herbák János” gyári versenyek ünnepélyes megnyitóján

KOLOZSVÁR. — Mint minden évben, a Dermata, vagyis a „Herbák János” gyár megrendezi az üzemek közötti sportversenyeket. Ez évben 1200 munkás sportoló nevezett be az üzemi bajnokságok küzdelmeire, melynek ünnepélyes megnyitóját vasárnap deléltől fél 10 órakor tartják meg a Dermata sporttelepén.

Erre az ünnepélyes versenyre meghívták a KESE több neves atlétáját is, akik közül Moina Ioan, a többszörös Balkán-bajnok rekordjavító kísérletet tesz az 500 méteres síkfutásban.

Ugyanekesak a megnyitó ünnepségek keretében tartják meg a Dermata-ICO (Nagyvárad) NB I-es birkózó mérkőzést is.

Az országos ökölvívó

bajnokságok döntő mérkőzése (vár) ellen. Az esős időjárás miatt a döntő mérkőzések többi összecsapását csak szombaton este tartják meg.

RNK-BULGARIA-I

süketnémák labdarúgó válogatott mérkőzése lesz vasárnap delután 5 órakor Bukarestben, a Köztársasági Stadionban. A román csapatban 9 temesvári és 6 bukaresti játékos van.

A két süketnéma válogatott találkozik előt, a csehslavok ellen kézzel RNK válogatottja, a „B” válogatott ellen játszik edzőmérkőzést. Mindkét csapat az elmúlt vasárnapi összejövetelben játszik, amellyel a

lenyelek elleni győzelmüket aratták.

CFR-KESE

barátságos labdarúgó mérkőzés lesz vasárnap delután 5 órakor a Gh. Gheorghiu-Dej sporttelepen. Előzőleg 3 órakor a Dinamo-KESE bajnoki mérkőzést játszik le. A Textila-Sanitas mérkőzést a városi kispályán játszik le ugyancsak 3 órakor.

AZ ÚJ MÁRAMAROS UTJA:

NAGYARÁNYU GYÜMÖCSTERMELÉS FEJLETT ALLATTENYÉSZTÉS

MÁRAMAROSSZIGET — (Kilátó munkatársunktól) Piszkoszürke esőfelhők ülik az Avas-hegység csúcsait. Az autó szélvédő üvegén egyhangyan dobol az eső és a szétfolyó vízfűgőnyön keresztül a máramarosi bércek, völgyek vadregényes szépsége bontakozik ki előttünk.

A felkapaszkodó szerpentin egyik éles kanyarjában sziklaomladék torlaszolja el félig az utat. A szinte az utra hajoló szikla komor fenyegetéssel akarja megvédeni az idegen elől a havasok sejtelmes világát.

— Itt állították meg az avasi rablók a szigeti autóbust és fosztották ki az utasokat — emlékezik vissza néhány év távlatában sofőrünk.

A rablóbandát felszámolták. Ma már nincs utszéli támadás a máramarosi havasok útjain. Gazdag juhnyájuk legelnek az esőtől hirtelen üdén zöldülő havasi tisztásokon. A juhászok a türe akasztott bográcsot figyelik. A nyáj pihen. Borju nagyságu kutyák iramodnak autónk nyomában, hogy aztán lihegő, lógó nyelvvel, büszke kutyautudattal térjenek vissza: megvédték a nyáját.

— Kellenek itt a kutyák — szólal meg ismét sofőrünk, aki jól ismeri a vidéket — sok a farkas és bizony gyakran kárt tesznek a juhokban.

Apró faházak lépnek az utmentére. Bámész szemű borzderes havasi tehének feszülnek neki a meredek hegyoldalban barázdát hasító ekének. A máramarosi népnek örökös harcot kell vívnia a hegyekkel minden talpalatnyi termőföldért. A nép állja a harcot és egyre több és több megművelt terület villan ki a kopár sziklák és zugó őserdők bozótja közül. A munka nyoma látszik az utmentén, szépen kitakarított árkokon is. Az út jó, gondozott és autónk simán veszi az erősen emelkedő szerpentinek kanyarjait.

Egy darabig a Szovjetunió határa mellett futunk. Falvak maradnak el mögöttünk, hogy aztán a győzelem napját ünneplő megyeszékhely, Máramarossziget főterén szakítsuk meg utunkat.

A megyeházán, az ideiglenes megyei bizottság elnökével, Vancea Nicolaeval folytatott beszél-

getésünk Máramaros terveit, megvalósításait és a nehéz, nyomorúságos élettől való kiemelkedés útjait fürkészi.

— Hiszek Máramaros jövőjében és mindazoknak, akik csak egy évvel ezelőtt is végigmentek a megyén és ezt az utat ma is meg-

Iskolák épülnek a hegyek között

— Iskolák épülnek szerte a megyében. Budfalván, Gyulafalván, Hernicsfalván, Forestében, Dragomirfalván, Borsán, Alsóronán. Egészen modern, minden tekintetben korszerű iskolák, fürdőszobákkal, kultúrteremmel, iskola-konyhával, tanítói lakással. De iskolák épülnek Máramaros más falvaiban is, ha nem is ilyen min-taiskolák, de iskolák és ez nagy szót ott, ahol kevés iskola volt és oly sok az analfabéta, mint itt. Az iskolák építkezésében komoly segítséget nyújtanak a falvak lakóinak önkéntes munkái és az állam támogatása, mely lehetővé teszi iskoláink teljes pedagógiai felszerelését.

— Utak épülnek — folytatja egyet lapozva jegyzeteiben — Farkosrév, Izsacsacsal és más vo-

teszük, látva az egyévi munka eredményeit, hiányok kell ennek a mult rendszerei által mindenképpen elhagyott megyének boldogulásában, — mondja kérdéseinkre, mintegy bevezetőként, Vancea Nicolae és rögtön tényeket sorol fel.

szabó Zsigmond

nalakon. Az állami gazdaságokban gyümölcsfa csemetekertek létesültek, eddig 400 ezer csemetét termeltek. Minden évben 300 ezerrel szaporítjuk a gyümölcsfa csemeték számát. Ez a megye 40 ezer hektáros gyümölcsösítésének alapját veti meg. 1951-ben kezdjük meg az ültetést. A ma kopár Iza-völgyében Európa legszebb gyümölcsös kertje lesz. A máramarosi klíma és talaj kiváló az almatermelésre. Almánk jobb és szebb, izesebb mint a kaliforniai.

— Máramaros jövőjét az állattenyésztés és gyümölcstermelés, a banya- és faipar nagymértékű fokozása biztosítja. Községeinkben negyven korszerű apaistálló épült, 120 bikát hoztunk be Svájból. Hasonlóan nemesítjük a juhállományunkat. Borsabányán a leg-

szabó eredményeket mutatja fel az állami bányavállalat kutató osztagainak munkája. Bányák nyílnak itt és ipartelepek épülnek.

HARC AZ IRÁSTUDATLANSÁG ÉS A BETEGSÉGEK ELLEN

— A szegénységen kívül, amit megyénk öntudatban egyre erősödő népe szorgalmas munkájával és a Román Munkáspárt támogatásával le fog küzdeni, — mondja az ideiglenes megyei bizottság elnöke, Vancea Nicolae mély gondolatokba merülve — legnehezebb feladatunk az irástudatlanság megszüntetése és egészségügyi viszonyaink feljavítása. De ezt a feladatot is megoldjuk.

— Ebben az évben újabb tízezer felnőt analfabéta tanul meg írni-olvasni. Megszüntetjük a tanító és iskolahiányt. Tanítóképez-

dék van és új szellemű fiatal tanítókat nevelünk a havasi falvak iskolái számára. A képezde növendékeit, lehetőleg a megye fiáiból válogatjuk ki, mert a multban is volt Szigetnek tanítóképezdéje, de az onnan kikerülő növendékek nem maradtak a szerény és nehéz életet jelentő megyében, hanem más, gazdagabb vidékre mentek. Az utolsó huszonöt év alatt a szigeti tanítóképezdeből kikerült növendékekből csak kettő maradt és vállalta küldetését Máramaros havasai között.

— Vérbaaj-kutató intézetet létesítettünk, amely a napokban kezd meg működését. Eddig a vért Kolozsvárra kellett küldezünk vizsgálatra, mert ott volt megfelelő laboratórium. Most már nekünk is meglesz ez. Korszerű felszereléssel vehetjük fel a harcot a megye népét pusztító veszedelmes betegséggel, a vérbaajjal. Megszerveztük orvosi karavánjainkat. Biztosítjuk a szükséges gyógyszerrel és orvosaink a legeldegottabb havasi falvakba is eljutnak hogy felszámolják a betegséget. Az egészségügyi munkát ingyenes orvosi kezeléssel, vérvizsgálattal és gyógyszerrel akciószerűen folytatjuk.

Bekapcsolódtunk az ország vasúthálózatába

— És nem említettük még — lekedési hálózatába. Nem maradtunk elzártnak, magunkra hagyatva, mint a multban. A tervek szerint: december elején megindul a vasútforgalom. És, hogy ez mit jelent, azt legjobban mi, a Népköztársaság legtovábbi részében élő máramarosiak tudjuk. Máramarosban — mint Népköztársaságunk többi részeiben is — új világ épül a régi helyén.

TÓTH KALMAN

Szövetkezeti fiókot kaptak a ludas-albisi-telep dolgozói

LUDAS-ALBISI-TELEP. — Levelezőnk írja.) Az egész Ludas környékén a legsilányabb földdel rendelkező Albis-telep dolgozói mind mostanáig a ludasi szövetkezetnek voltak tagjai. Panaszkodtak is eleget. A telep lakói nagyon ritkán és nagyon kismértékben jutottak kedvezményes áruhoz. Jómagam is három éve vagyok tagja ennek a szövetkezetnek s három év alatt összesen három méter gyolcsot és fél kiló mároszódát kaptam. Legutóbb március hónapban osztottak vizsnat és zefírt s bár arról volt szó, hogy elsősorban a földművelés szakszervezet tagjait kell ellátni, mégis sok nyolctízholdas jó gazda is kapott s ugyanakkor fölünk olyanok, akiknek egy hold földjük s hét apró gyermekük van, hét napig jártak be Ludasra a legnagyobb dologidőben, mindannyiszor tíz kilométeres utat téve meg,

amíg valahogy megkapták járandóságukat.

De most ennek az áldatlan állapotnak vége szakadt. A telepeseknek sikerült kivívniuk a Román Munkáspárt és a MNSZ támogatásával, hogy itt künn is fiókot létesítettek. Ennek a vezetőségébe a legbecsületesebb szegényeket választottuk. Reméljük, hogy ezután igazságosan megy majd az elosztás is.

A vetésekkel kapcsolatban jelentjük, hogy bár a földünk omladékos, palás, gyenge hozamu, mégis a dolgozó földművelők nagy lelkesedéssel végezték munkájukat. Április 29-re a vetési kampányt be is fejeztük, ami legnagyobb részben a Román Munkáspárt és a nemrégben alakult MNSZ szervezet irányító és felvilágosító munkájának köszönhető. Voltak olyanok, akik önhibájukon kívül elmaradtak az utolsó napokban a szántással. Az ilyeneknek elmentünk és 2-3 napon át szántottunk. Ilyen munkában résztvettek: Albert László, Pál Árpád, Fodor István, Ifj. Virág Lajos, Fodor János, Varga Mihály, Szőcs József, mindannyian lelkes MNSZ-tagok. Mihály Lajos és id. Lehocz János olyan földet szántottak fel, amely ezelőtt szakadékosága miatt éveken át parlagon hevert.

MIHÁLY PÁL

Kecskenyáját engedtek a szőlőre a halmi kulákok

Leleplezték a szatmármegyei szarparasztok mesterkedéseit

SZATMÁR (Tudósítónk jelenti) — A faluját vesztett szarparasztok Szatmár megyében is minden alkalommal felhasználják arra, hogy különböző szabotázsakciókban résztvevőkkel hátráltassák az Állami Terv sikeres végrehajtását.

A milícia gazdasági ellenőrző osztálya szinte naponta indít eljárást a vetési tervet szabotáló szatmármegyei nagygazdák ellen. Ezeket több esetben az öntudatos falusi dolgozók társasága leplezi le.

SZABÓ ZSIGMOND

mikolai nagygazda, aki a fasista magyar uralom idején közéleti bírónak volt a mekkéig érzelmeiről ma is több ízben tanúsított. Később Piroka hatázi lakos, akinek 30 hektár földje van, figyelembe sem vette a vetési terv végrehajtására kiadott rendelkezéseket, azaz megkezdte, hogy maga kívül megműveltesse a terv szerint arról nem tett említést, hogy amikor meg akarták dolgoztatni

a kizsákmányolt szegényparasztokat, a tervet szellett is tartott. Terve azonban nem sikerült, mert a községi vetési bizottság a 30 hektár földet átadta a mikolai szegényparasztoknak, akik azt kollektív-gazdálkodásban művelik meg. Ugyancsak a vetési terv szabotálása miatt indult eljárás Csata Vasile hatigombási kulák ellen is, aki az előirányzott területből mindössze négy hektárt vett be.

Mi történt a halmi szőlőhegyen?

A kulákok mesterkedései nem vezettek eredményre, mert még lelkezőbb munkát a szatmármegyei nagy dolgozó parasztság, amely mint ismeretes, 101,82 százalékban teljesítette a tavaszi vetési előirányzatot s ezzel országos viszonylatban első került.

Ez a szép eredmény még nagyobb diábr ingerelte a falusi dolgozók szatmármegyei osztályait. Bagóti Károly, Hájósi Miklós, Fekete Irén, özv. Fekete Kálmán és Kovácsi Zsigmond Halmi községbeli nagygazdáknak 31 hektár szőlőjük van a halmi szőlőhegyen. A napokban összebeszéltek és egy reggel jószákaikat kihajtották legelni a szőlő-

be. A lovak, kecskék, juhok és tehén pár óra legatása alatt letartották a szőlő hegyét. A szép eredménnyel kecskétől szőlő helyén kopár pusztaság maradt, hirdette, hogy a népi demokrácia ezen ádáz ellenségémmi ádjasságtól nem riadnak vissza, ha ezzel kárt tehetnek a nemzeti vagyonban.

Az eset után a Földművelésügyi Szakszervezet vette kezébe az ügyet s a szőlőtől szőlő közös megművelésre a szakszervezet halmi tagjai között osztotta szét. A leleplezett szatmármegyei kulákok ellen szabotázsjegyzőkönyvet vettek fel s rövidesen valamennyien a népbíróság elé kerülnek.

Ezért van szükség a tisztogatásra

Kolozs megye egyik legszékibb esücskében húzódik meg Páncéleshegy nagyközség. Messze van tőle a város. Elszigetelt helység. A multban mánista, majd horthysta urak egymás ellen uszították a két együttélő népet. Ma a gyűlölet már csak a mult rossz emléke. A két nép fiai békésen, közös lendülettel teljesítik és szárnyalják túl az Állami Terv keretében a tavaszi vetési tervet. Ez évben is 103,5 százalékban teljesítették. És erre nagyon büszkék.

Nem ment ez harc és küzdelem nélkül. Vannak még kerékkötők Páncéleshegyen is. Ezeknek nem izlik az, hogy a dolgozók országa erősödik, az Állami Terv megvalósul. Nem tetszik, mert ők ott, ahol tervszerűség van, nem halászhatnak zavartalanul. Ezért siratja vissza a multat Páncéleshegyen is Papp Sándorné kulakasszony és a vele együtt cimboráló Jakab Károlyné, meg Gagyi Agnes. Ennek a diszes társaságnak feje és titkos értekezleteik díszelnöke Mag János református lelkész. Mag Jánost a Magyar Népi Szövetség népellenes magatartásáért csak a napokban távollította el a helyi szervezethez. A páncéleshegyi jól ismerik Mag Jánost s különösképpen a dolgozó földművelők. Valóságos dührohambot kap, ha szegény dolgozó földművelőt lát maga körül. Nem egy járta meg a füstöléses urral, aki hol furkashattal, hol fejszével ütlegelte azt, aki nem hajlandó akarata előtt meghajolni. Így járt Rus Alexandru községi bírósági elnök, amikor arra figyelmeztette, hogy a vetési munkálataikat végezze el. Még az egyházi is hittel kergette ki az udvaráról, de nem kímélte Vajda József özvegyét vagy Szabó János örökösét, akik nem tudták a temetés után kifizetni az általa követelt díjakat.

A nép megsokallta ennek a huszárkapitányból pappá lett embernek népellenes magatartását és először a templomból kergettek ki, majd a Népi Szövetség leleplezte a népellenes magatartását. Mag János hozzá van szokva, mert husz évvel ezelőtt működése alatt eddig 16 községben volt lelkész. Páncéleshegy előtt Győrmonostoron tartózkodott. Itt a dolgozók ugyancsak erőszakos és népellenes magatartásáért egy éjjel zsákba csavarva a falu mellett húzóó erdőbe vitték ki. Mag János nem tanul ezekből. Azt hiszi, hogy a falut kizsákmányoló nagygazdái megmenekültek. Mag János azonban ne felejtse el, hogy a dolgozók türelme Páncéleshegyen nem lesz hiblatni türelem. Nem sokáig fogják megtűrni a már mindenholban kiakolbolított huszárkapitány-papot a község közönségében.

MEGISMETLI A RDNSZ A „GYERMEK A GYERMEK- ÉRT” HANGVERSENYT

A RDNSZ napközi otthonai javára igen eredeti és jólsikerült hangversenyt rendezett a Diákházban. A „Gyermek a gyermekért” elnevezésű hangverseny szereplői mind gyermekek voltak, akik zongorán, cselgömbön, hegedűn adtak elő igen szépen és fejlett zenei érzékkel számokat és operakórusokat énekeltek. A szereplők — Telegdi Mária, Osana Nina, Miron Cecilia, Boskovits Pál, Ghebetan G. és Ticu Sasca — olyan komoly sikert arattak a felnőttekből és gyermekekből álló nagyszámú közönség előtt, hogy a hangversenyt május 22-én megismétli a RDNSZ. A Diákház nagytermében rendezik a megismételt gyermekhangversenyt ugyancsak a napközi otthonok javára.

TILOS A HALÁSZAT

Az AURORA Sporthorgász Egyesület értesíti tagjait, hogy az április 18-án kelt miniszteri rendelet értelmében a halászat bármilyen halra és bármilyen halszerszámmal a további intézkedésig tilos. A Kerületi Halászati Felügyelőség azonban tagjai részére engedélyt biztosított. A sporthorgászok hetenként egyszer,

vasárnap kizárólag horoggal és got tartóztattak le az elmúlt napok-csakis ragadozó halra halászhálóval. A Sabau-család Kereszt- és vetőhálóval a halászatot népszerűsít: Sabau Aurel, Avram és Traian, az egyik korcsmában mulatozott. Később átmentek a másik terebe, ahol az ifjuság vig nótaszó mellett román népi körtáncot járt. A tánc a három részeg legénynek nem volt inyére. — Mulatni akartak. Zenést máskor nem találtak s úgy gondolták, hogy elhívják ezeket. A zenészek ellentáltak. Erre a három jómadár nekiugrott a cigányoknak. Agyba-főbe verték az egész zenekart. A hangszereket hátukon és fejükön szétválták. A verekedés hírére megérkezett a községi bíró s a szolgálatos milicista. A megvadult legények erre ellenük fordultak. Mindhármukat letartóztatták.

GYÓGYSZERHAMISÍTÓT ITÉLT EL A BÍRÓSÁG

A közelmúltban hamis gyógyszer forgalombahozatalára lettek figyelmesek a foksáni illetékes hatóságok. Amint a nyomozás megállapította, a gyógyszer Kolozsvárról származott. Itt gyártotta egy helybeli fogász, Hein Tevi, Dózsa György-utca 12. szám alatt lakó fogász rendszeresen készítette a foghúzásnál fájdalomcsillapítónak használt gyógyszer. A baj ott kezdődött, hogy a gyógyszer — amit készítője jópénzen értékesített —, a betegek fájdalmát nem enyhítette. Feljelentették és a foksáni bíróság 18.000 lej pénzbüntetésre ítélte Hein Tevit. Az ítéletről értesítette a kolozsvári hatóságokat. Az elítélt „gyógyszergyáros” a pénzbüntetést nem fizette ki. Fogházba került a büntetés leülésére.

REAKCIÓS MAGATARTÁS, GARAZDA LEGÉNYEKET TARTÓZTATTAK LE

Az egész községet rettegésben tartó, reakciós magatartású társasá-

Kihallgatásuk alkalmával kiderült, hogy multjuk nem tiszta. Reakciós és garázza magatartásukról az egész falu ismeri. Rettegésben tartottak mindenkit, aki ellenük állt. Az egész falut terrorizálták. Több ízben hatóságelleni erőszak, lopás és verekedés miatt éveket ültek.

Mindhármukat a kolozsvári ügyészségre hozták. Tetteikért a kolozsvári népbíróság előtt felelnek.

ADÁS—VÉTEL

ELADÓ nagy könyvszekrény, fehér csempekályha, egy aranyrámás tükrök. Dacia-utca 4., ajtó 6. 2996

FILEGORIA, üveges, vekendházak alkalmas, eladó. Megtekinthető Monostori 13., hátul az udvarban. Tkv.

ELADÓ egy ruhaszekrény, Brassai-utca 9. szabóság. 3026

HASZNÁLT, de jó állapotban lévő cukroszákókat elad a „Feleacu” cukorkagyár, Cluj, Str. Dostojevski Nr. 12. Telefon 14—78. Tkv.

GYERMEK feles kerékpár jó gumikkal, hosszú asztalok vendéglő vagy kávéház részére eladók. Cím a kiadóban. Gr. 129

ELADÓ 2 soros Hoehner harmónika és háromnegyedes kerékpár Gyárfás J.-u. 27. Tkv.

EGY SZÉP gyermeksportkosci és egy mélykosci eladók Baba Novac-ter 11. Tanítóháza mellett. Tkv.

EGY szép selyempaplan eladó. Hidelvei-ut 29. Szotóékáné. 3226

SZÉP barna hálószobabutor és Neumann gyártmányú varrógép eladó. Megtekinthető Vörös Hadsereg 42. felső csangó, 14—17 óra között. 3227

ORION rádió modern 3+1 eladó. Molotov-utca 6. ajtó 9. 3228

RÖVID zongorák, akkordion, írógép, irodabutor eladó. Malinovszki-ter 3. emelet. 3053

3—5 TONNÁS emelőket keresünk megvételre cséplőgéphez. Central Mecanic Kolozsvár, Budai Nagy Antal 71. 3052

APRÓHIRDETÉSEK

Apróhirdetés szavanként 5 lej, szombaton 6 lej. Legkisebb hirdetés díja 10 szóig 50 lej, szombaton 60 lej. Állástkeresőknek szavanként 2 lej — Kereskedelmi jellegű apróhirdetés szavanként 8 lej. Cím a kiadóban és jellegű hirdetéseknel 20 lej pótdíj fizetendő.

OLCSÓ gyermekosci eladó. Molotov 34. festőműhelyben. 3054

REDÖNYÖS iróasztal jókárban eladó. Anton Pan-utca 4. 3049

ELADÓ konyhabutor Arany János 9. földszint, ajtó 1. 3045

EGY bombázott ház anyaga minden elfogadható áron sirogyesen eladó. Csaba-utca 14. 3043

INGATLAN—LAKÁS

VESZEK kétszobás, komfortos, kertes, családi házat belvárosban. Címeket „Kétszobás” jellegre kiadók. 3056

HÁROMSZOBA komfortos kertes házat keresek megvételre. „Beköltözhető” jellegre. 3044

ELADÓ egyholdas, kertes ház gyümölcsösrel külön telken, azonnal beköltözhető. Maramures-ului-utca 205. szám. 3047

ÁLLÁST KAPHAT

GYERMEKSZERETŐ komoly női, főzni tudó, mindenre képes felvételre. Dózsa 32. földsz. — 3057

KÜLÖNFÉLÉK

MENYASSZONYI ruhák, fátályak, koszorúk kikölcsönzése. „Dahlia” Horea-ut 35. Tkv.

MENYASSZONYI koszorúk, fátályak, ruhák kikölcsönzése. eladása ORCHIDEA-nál. Dózsa György-utca 22. Tkv.

R. P. R. Parchetul Tribunalului Cluj.

DI. Bernie Ilie si Bernie Rozalia, prin petitia inregistrata la acest Parchet sub No. 17—1949, primul nascut in jud. Storojineti, iar a II. in Cernauti, a cerut reconstituirea actului de nastere a fiicei lor Bernie Zenovia-Nadia, nascuta in Cernauti, precum si reconstituirea actului de casatorie a susnumitilor, care au fost distruse cu ocazia razboiului. Noi, Primul Procuror al Parchetului Tribunalului Cluj,

Dispunem:

Invitam persoanele si autoritatile care ar detine actele sau inscrierile referitor la actele cerute pentru reconstituirea de a le depune de indata la grefa acestui Parchet. Cluj la 10 Aprilie 1949.

Prim procuror, L. S. Secretar, s. C. Stegaroiu. ss. Florian.

Parchetul Tribunalului Cluj. Dec. Pr. 17/31266/1949.

PUBLICATIE

DI. Strule V. Vasile, domiciliat in Cluj, cu petitia inregistrata la No. 31266/1949, a cerut acestui parchet indeplinirea formelor legale pentru reconstituirea actului de nastere, aratand ca el s-a nascut in comuna Badragi-Noi Jud. Hotin la data de 8 Octombrie 1927.

Noi, Procuror-sef al Parchetului Tribunalului Cluj In formitate cu art. 3 din Decretul No. 4062/1940, invitam persoana si autoritatile care detin actul sau orice inscrieri sa-l depuna de indata la grefa acestui Parchet. Procuror-sef Grefier, ss. Indescifrabil. ss. Indescifrabil. L. S.

Olvasd Terjeszd a Világosságot

ELVESZETT
csütörtökön délután a Szabadság-terén (az Albina oldalon) egy dupla, sötétkék-drappszinű
balon-kapucni
Kérem a becsületes megtalálót, hogy adja be a Világosság szerk. szolgálatába, Szabadság tér 23. II. emelet

Elveszett okmányok Pierderi de acte

Az alább felsorolt személyi okmányok elvesztek és azokat tulajdonosaik semmiséget nyilvánítták:

- Urmatoarele acte personale au fost pierdute si posesorii lor le declara nule de drept in mainile oricui s'ar afla:
1. BOT Alexandru, Str. Aurel Isaac Nr. 64, Cartela de Imobil cu toate fişele apartinătoare, eliberată de Militia Cluj.
 2. NOE Lazar, Str. Molotov Nr. 6, Buletinul de inscriere la Bir. Pop. Nr. 25.430 din anul 1947, eliberat de Militia Cluj.
 3. Vád. lui MÓZES E. Stoica, Str. Corbilor Nr. 1, Buletinul de inscriere la Bir. Pop. fără număr din anul 1945, eliberat de Militia Cluj.
 4. SIMONA Teohari, Str. Vulcan Nr. 22, Fişa Nr. 2. din Cartea de Imobil, eliberat de Militia Cluj.
 5. KRAUSZ Rozalia, Str. Plugariilor 48, Buletinul de inscriere la Bir. Pop. Nr. 3019 din anul 1946 si Dovada de rămânere in Cluj, eliberate de Militia Cluj.
 6. GRAUR Ana, Str. Olteniei Nr. 21, Buletinul de inscriere la Bir. Pop. Nr. 50.555 din anul 1948, eliberat de Militia Cluj.
 7. SZÓKE Francisc, Str. Plevnei Nr. 23, Buletinul de inscriere la Bir. Pop. fără număr din anul 1945, eliberat de Militia Cluj.
 8. TÓTH Alexandru, Str. Iasiilor Nr. 24, Permis de circulatie pentru bicicleta Nr. 1124 din anul 1946, eliberat de Militia Cluj.
 9. MAGYAROSI Stefan, Str. Macavei Nr. 5, Buletinul de inscriere la Bir. Pop. Nr. 52.348 din anul 1948, eliberat de Militia Cluj.
 10. MUCAL Constantin, Str. Motiilor Nr. 80, Dovada de rămânere in Cluj, eliberată de Militia Cluj.
 11. COSTIN Mariana, Str. Mănăştur Nr. 20, Buletinul de inscriere la Bir. Pop. Nr. 29.034 din anul 1947, eliberat de Militia Cluj.
 12. HATHÁZI Stefan, Str. Cehov Nr. 26, Buletinul de inscriere la Bir. Pop. Nr. 23.301 din anul 1947, eliberat de Militia Cluj.
 13. SIMÓ Susana, Str. Minoritilor Nr. 5, Fişa Nr. 2 din Cartea de Imobil, eliberată de Militia Cluj.
 14. MAROSAN Magdalena si MAROSAN Carol, Str. Fabrica de zahăr Nr. 56, Buletinul de inscriere la Bir. Pop. fără număr din anul 1945, Dovada de rămânere in Cluj fără număr, precum si Fişa Nr. 2, toate eliberate de Militia Cluj.
 15. KÜRTI Iosif, Str. Câmpul Păinii Nr. 47, Buletinul de inscriere la Bir. Pop. fără număr din anul 1945, eliberat de Militia Cluj.
 16. Dr. KISS Cecilia, Str. Gutenberg Nr. 13, Buletinul de inscriere la Bir. Pop. fără număr din anul 1945, eliberat de Militia Cluj.
 17. SEBE Francisc, SEBE Matild, SEBE Enikő, SEBE Delinko, SEBE Tünde, Str. Kossuth Nr. 16, Fişa Nr. din Cartea de Imobil, eliberată de Militia Cluj.
 18. BERKI Maria, Str. Horea Nr. 72, Dovada de rămânere in Cluj, Nr. 51.099 din anul 1948, eliberat de Militia Cluj.
 19. KÓHALMI Szabó Iosif, Str. Barbusse Nr. 5, Buletinul de inscriere la Bir. Pop. fără număr din anul 1945, eliberat de Militia Cluj. 3051

ÉPÍTKEZÉSI ANYAGOKAT
Gömbrudakat, gömbliákat, csöveket stb.
Betonkeverőket, elektromotrokat, omelőket.
(bobokat), trollikat, vagoncitolokot, taligákat stb.
VÁSÁROL
az „Intreprinderea de Construcții No. 9”
Kolozsvár, Szabadság-ter 32.
Zárt ajánlatokat a vállalat beszerzési osztályához kell beadni naponként 12—14 óra között
1949 május 25-ig